

## 48. møde.

Onsdag den 29. januar kl. 13.

**Formanden:** I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker mundtligt at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring i lov om invalide og folkepension. (Om folkepension uden indtægtsregulering og om pensionstillæg m. v.) og*

*forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pensionstillæg m. v.).*

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom og*

*forslag til lov om ændringer i lov om bestyrelsen af de offentlige veje.*

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for kulturelle anliggender, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om folkebiblioteker m. v. og*

*forslag til lov om statens almindelige kunstfond.*

Udvalget angående forslag til lov om statsstøtte til musikconservatorier har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

*Skriftlig fremsættelse af lovforslag.*

**Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg):** Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom og forslag til lov om ændringer i lov om bestyrelsen af de offentlige veje.*

Som det vil være det høje ting bekendt, nedsattes i 1956 en kommission, der fik til opgave at foretage en undersøgelse af lovgivningens regler om den formelle fremgangsmåde ved ekspropriationsforretningers foretagelse samt eventuelt at fremkomme

med forslag til en generel lovgivning på dette område, herunder forslag til bestemmelser, der måtte anses hensigtsmæssige til nærmere at udfylde bestemmelserne om ekspropriation i § 73 i grundloven af 5. juni 1953.

En sådan undersøgelse var blevet aktuel ved den ændring i grundlovparagraffen om ekspropriation, som skete ved grundloven af 5. juni 1953, og af det voksende behov for anvendelse af ekspropriationsinstituttet, som den tekniske og økonomiske udvikling i samfundet i de seneste årtier har nødvendiggjort. Der er blevet flere lovbestemmelser, der giver adgang til ekspropriation, og man har måske ikke altid ved disse lovbestemmelers udformning ofret tilstrækkelig opmærksomhed på spørgsmålet om, hvilke formelle regler der skulle følges ved ekspropriationernes foretagelse. På visse ekspropriationsområder har man meget detaljerede regler om fremgangsmåden, på andre områder mere sparsomme regler. Nogle af de bestemmelser, der gælder for ekspropriationers foretagelse, har endvidere nået en alder, der gør det naturligt at spørge, om de stadig er tidssvarende, og alt i alt kan man vist sige, at det tidspunkt nu er nået, hvor det er naturligt at tage ekspropriationsreglerne op til undersøgelse som et selvstændigt lovgivningsanliggende, uafhængigt af det enkelte retsområde, som ekspropriationsinstituttet i øvrigt skal betjene. At dette også er en almindelig opfattelse i det høje ting, fremgår af spørgsmål, der er fremkommet dels før, dels efter kommissionens nedsættelse under tingets behandling af den årlige lov om foretagelse af visse ekspropriationer.

Der er altså tale om et meget stort og forskelligartet område, der hidtil ikke — på mere systematisk måde i hvert fald — er søgt koordineret. Lovregler, der giver hjemmel til ekspropriation, er mange, og ekspropriationsindgreb kan være af meget forskellig art og have meget forskelligartede begrundelser. Den klassiske ekspropriations-situation, som hyppigst haves i tankerne, når spørgsmålet er til debat, er vel den, hvor afståelse af et stykke jord eller bygning, eventuelt en hel ejendom, er nødvendig, fordi det offentlige skal have gennemført et anlægsarbejde, der kræver en temmelig